

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

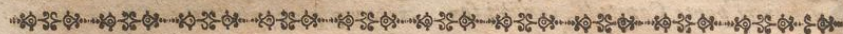
Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus I. An Collatores beneficiorum Ecclesiasticorum teneantur beneficia conferre sine diminutione?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

de Capitulo, ei, quod cœteroquin major, & sanior pars concludit, contradicere possit? & quod sic, si viderit, rem à majori parte conclusam, vergere in damnum Ecclesie; ne scilicet tacendo videatur illud approbare, & de alieno peccato participare. *L. de ætate. §. qui tacuit. ff. de interrog. in iure faciend.* si tamen, quod opponit, non ritè probaverit, imponitur ei silentium, & quod major pars statuit, habet executionem per c. *Ex ore. 3. h. t.* Quamvis autem hic textus in c. *Ex ore*, per rubricam sic exprimat, *quod communis ordinatio Ecclesie, per contradictionem, & appellationem eius, cuius non interest, impediri non debeat*; videtur tamen non congrue textui; nam contradictor in hoc casu fuit Benignus, cuius patens impetrat literas Apostolicas, pro Præpositura

Augustana ipsi conferenda; erat Canonici Augustanus, qui jus habeat in electione Præpositi non minus, quàm reliqui Canonici, & utique illius intererat, ne per electionem alterius Præpositi, gratia sibi à Pontifice facta, interverteretur. Videtur tamen rectius ita summari, ut sensus sit, *sententiam, sive factum totius Capituli, vel majoris partis, non impediri, per contradictionem, sive reclamationem unius, rationabilem causam non habentis*, qualem non habebat iste Benignus, utpote, cuius investitura erat Cassata per Cœlestinū, (postquam fortè intellexit, Præposituram Augustanam esse electivam) & qui per reverentiam Præposito electo factam, censebatur juri suo renuntiâsse, de qua tacita renuntiatione. V. Rebuff. *in tr. de nominat. q. 1. num. 9.*

QVÆSTIO XII. IN TIT. XII. UT ECCLESIASTICA BENEFICIA SINO DIMINUTIONE CONFERANTUR.

906 **H**ic titulus constat c. *unico*, & quamvis Rubrica tituli, tanquam summa in nigro, seu *textu* contentorum diceat (in eo statui, *beneficia Ecclesiastica integrè, ac sine diminutione conferenda esse*) videri tamen posset, nigrum rubro non multum correspondere, ut patebit legenti totum c. *unicum*; & notat Wagnerek in Exegeti ad dict. c. retinenda tamen est summa, & sufficienter probari potest, concordare cum nigro, ut ostendemus in seqq.

ARTICULUS I.

An Collatores beneficiorum Ecclesiasticorum teneantur beneficia conferre sine diminutione?

907 **H**oc est, non reservando sibi, vel alteri fructus eorum; non imponendo pensiones; non dividendo illa, vel supprimendo, aut aliis uniendas? &c. procedit autem quæstio non tantum de *Collatoribus* strictè (qui scilicet habent liberam collationem) sed etiam iis, qui præsentant, vel instituunt, vel aliam quamlibet provisionem, seu modum, per quem providetur de bene-

ficio, ut notat Rebuffus *in praxi benefic. de forma vicariat. à n. 49. & tit. dispensat. ætatis. V. Conferantur.* Garcia *de benefic. p. 1. c. 6. num. 32.*

Resolutio hujus quæstionis videtur colligi posse ex dict. c. *unico, h. t.* nam, cum Archiepiscopus Mediolanensis tandem factus esset, quod Cancellariam contulisset (esto prius negasset) *retentis sibi fructibus*, de hoc Pontifex (nominans hoc *in honestatem facti*) sic loquitur: *omnibus ergo auditis, te in tribus comperimus fuisse culpabilem*; ac enumeratis prioribus binis (nimirum *contrarietate responsi, & carnalitate animi*) subjungit: *& circa inhonestatem facti, nempe collationem, retentis fructibus*; quia non licuit eâ *partitione, vel conventionem quacunque, sub modo, vel tenore prescripto concedere nudum officium, & tibi retinere proveniens*; cum in *Lateranens. Concil. prohibitum sit, ne quis conferendo Ecclesiasticum beneficium, partem proventuum suis usibus retinere præsumat; & alibi cautum reperiatur in Canone, quod Ecclesiastica beneficia sine diminutione debeant conferri.* Unde credimus distinguendum,

endum, (subjungit Pontifex) utrum, qui dat spirituale beneficium, proventus *ante donationem percipiat?* nam, si proventus ante donationem, non perceperit ipse, sed alius, & ex donatione consequatur, ut ipse proventus percipiat, non est dubium, circa hac intercedere simoniacam pravitatem: si verò ante donationem perceperit ipse proventus? credimus distinguendum, utrum ante donationem constituat, ut ipsi proventus retineantur, ad tempus pro causa justa, & necessaria? aut conveniat cum eo, qui accepit beneficium, seu cum mediatore quocunque, ut officio illo concessio retineat ipse sibi proventus? primum enim membrum credimus esse licitum; secundum autem dicimus, non licere, ne vim aperiamus his, qui pravitatem suam fatagunt palliare.

909 Ex hac enim resolutione Pontificia, Rubricam tituli (quòd beneficia Ecclesiastica sine diminutione conferenda sint) & nigrum, Provisoribus beneficiorum, sive per collationem, sive per præsentationem, & institutionem, sive per electionem, & confirmationem, aut alium quemcunque modum providendi, non liceat, *ex qualibet causa*, beneficiorum fructus sibi, aut aliis reservare; quamvis, ut constat ex textu relato quandoque fieri possit ex justa, & necessaria causa ad tempus (pro ut in seqq. exponitur) posse conciliari.

ARTICULUS II.

An Collator beneficii vacantis, ex causa æris alieni, ad tempus licite reservet ejus fructus?

910 **C**ollator hic sumendus est latè, ut nominamus n. priori, nimirum pro quolibet exercente modum aliquem provisionis, præsentando, instituendo, transferendo, liberè conferendo, &c. Deinde, quaestio distinguenda est, an ea reservatio fructuum ex causa æris alieni persolvendi nascatur ex debitis contractis *in bonum Ecclesie*, vel beneficii? an in privatum ipsius Collatoris? Proresolvat. not. in Clement. si una. 2. de rebus Ecclesie non alienand. a Clemente V. in Concilio Viennensi, constitutum esse, ut, si Episcopus (sui etiam Capituli accedente consensu) mense suæ, vel ipsi Capitulo, aliquam duxerit Ecclesiam univendam, hoc irritum sit, & inane, contrariâ quavis consuetudine non obstante.

Huic accedit decretum Tridentini *sess. 9. c. 24. de reform. c. 14.* quòd sic habet: in pluribus Ecclesiis, tam Cathedralibus, quàm Collegiatis, & Parochialibus, *ex earum constitutionibus, aut ex prava consuetudine observari intelligitur*, ut in electione, præsentatione, nominatione, institutione, confirmatione, collatione, vel alia provisione, sive admissione ad possessionem alicujus cathedralis Ecclesie, vel beneficii, Canoniciatum, aut præbendam, *vel partem proventuum, seu ad distributiones quotidianas certæ conditionis, seu deductiones, ex fructibus, solutiones, promissiones, compensationes ve. illicitæ, aut etiam, quæ in aliquibus Ecclesiis dicuntur* Turnorum lucra, *interponantur*: hæc, cum sancta Synodus detestetur, mandat Episcopis, ut *quæcunque hujusmodi in usus pios non convertuntur, atque ingressus eos, qui Simoniacæ labis, aut sordidæ avaritiæ suspicionem habent, fieri non permittant, ipsique diligenter de eorum constituentibus, sive consuetudinibus, super prædictis cognoscant, & illis tantum (quas, ut laudabiles probaverint) exceptis, reliquas ut pravas, ac scandalosas rejiciant, & aboleant.*

Ex dictis juribus deducitur 1. Episcopis, 912 & beneficiorum Collatoribus ex causa justa, & necessaria licere ad tempus reservare fructus beneficiorum, si eos ante beneficii donationem perceperunt; non autem si cum eo, qui accepit beneficium, ut ipse (nimirum collator) officio illo concessio, eos retineat, ut constat ex dict. c. unic. h. t. ubi primum, dicitur licitum; secundum autem, pravitatis pallium, ut constat ex textu supra in num. 909.

Deducitur 2. etiam in primo casu retentionem fructuum non licere ad quoscunque fines, nisi *in pios usus convertantur*, ut ait Trid. qualis esset, si Ecclesia foret obærata, nec à debitis aliter liberari possit, primum enim præstaret causam esse *justam*; alterum, *necessariam*.

Deducitur 3. retentionem fructuum, 913 factam in provisionibus beneficiorum, qui in pios usus non convertuntur, vel simoniacæ labis, vel sordidæ avaritiæ suspicionem habere, adeoque ab Episcopis non permittendam; minus ab ipsis exercendam; cum eam sancta Synodus Tridentina, tanquam vitiosam omnino detestetur, ut patet ex textu in n. 910. & seq.